

EESTI
KÄSITÖÖ

Eesti Rahvakunsti ja Käsitöö Liit

TEATAJA

KEVAD 2019

NR 40

Foto: Aivo Põlluäär

Käsi püsti, kellel on rahvariided!

Käsitööliit loodi 90 aastat tagasi rahvuslike käsitöötraditsioonide edasikestmise toetuseks. Liidu loomisest alates pöörati tähelepanu nii kodukultuurile kui ka rahvarõivaste kandmisele ja oma kihelkonna pärandi väärtustamisele.

Moed ja harjumused muutuvad, rahvarõivas on jäänud. Viimastel aastatel on üle Eesti rahvarõivakoolitustel valminud lugematu arv kihelkondlikke rahvariideid. Rahvarõivaste valmistamist ja uurimist on võimalik õppida kõrg- ja ametikoolides. Komplektid on täiustunud – ehted, üleriided, sukad ja kindad, peakatted ja suurrätid on saanud rahvarõivakandja komplekti oluliseks osaks. Võime olla õnnelikud, ilu nautida ja pidupäevadel autentseid rahvarõivaid kanda.

Enne laulu- ja tantsupidu on nõudlus rahvarõivaid tellida ikka suur olnud. Meister olla on uhkuse asi ja õige rahvarõivavalmistaja leidmine tähtis ülesanne lauljatele-tantsijatele. Soovime, et tantsurühmad ja koorilauljad saaksid parimad rahvariided. Jätkugu tegijatel õiglast meelt ja ausust seda kõike pakkuda ja kandjatel oskust rahvarõivast väärikalt kanda!

Juuni alguses toimunud rahvarõivaste tuulutamisel ning rahvarõivakooli „Särgist sõbani“ Tallinna rühma lõpetamisel sai kuulda põnevaid juurte ja kodukohaga seotud rahvarõivalugusid. Aitäh kõigile, kes oma töid esitlesid! Sügisel

alustamegi Tallinnas juba uue grupiga, see on põnev väljakutse nii õppijatele kui ka õpetajatele. Ja kes oma teadmisi rahvarõiva vallas veel sel suvel täiendada soovib, siis juuli keskel ootavad huvilisi rahvarõiva õpitoad Tõstamaal.

Kuidas käsitöönimesed puhkavad? Ikka käsitööd tehes, suvel on selleks hulganisti võimalusi: näitused, meistrikojad, laagrid jne. Mitmed ettevõtmised leiavad kajastamist Teatajas, osa põnevast infost on üleval käsitööliidu koduleheküljel ja sotsiaalmeedias.

Nautige suve ja tundke rõõmu meie kaunitest rahvarõivastest selle suve suurtel pidustustel! Leidke aega käsitööd teha ja andke ikka oma teadmisi edasi, siis saame käsitööliidu 100 juubelil taas rääkida rahvarõivastest.

Liina Veskimägi-Iliste

Juhatuse esimees

Pärandihoidja tunnustusele lisandus noore käsitöömeistri auhind

Õnne Uus

Kui Õnne Uus Peipsimaa Külustuskeskuses 2011. aastal kangatrükiga tegelema hakkas, ei olnud see Eestis midagi uut. Otsetrükki tegid mitu meistrit, kuid Õnnet see teadmine ei rahuldanud. Õnne tahtis taastada arhailisema tehnoloogia – reservtrüki, mida viljeldi Eestis rohkem kui sada aastat tagasi. 2018. aastal valmis Õnne esimene reservtrükis tehtud kangastest rõivakollektsioon.

Õnne Uus on rikastanud meie käsitöömaastikku vanu tehnikaid taas elustades. Õpetajana on ta teisigi suunanud otsima traditsioone ja vanu lugusid, et käsitöö oleks juurtega seal, kus seda luuakse. Traditsioonidest inspiratsiooni ammutades on ta loonud tänapäevast käsitööd. Oma eeskujuga on ta innustanud pärandit märkama, hoidma ja sellega tegelema.

Oma tegemistes on Õnne väga pühendunud, põhjalik ja sihikindel. Ta on meister ja õpetaja. Tänu tema pikaajasele ja aeg-ajalt ennastsalgavale tööle on meil nüüd mitmekülgsamad teadmised vanausuliste ja Peipsimaa ajalooliste kihelkondade käsitöötraditsioonidest ning oskused neid edasi kanda.

Kairi Güsson

Peipsimaa Külustuskeskus

Anu Pink

Lugupidamine pärandi vastu sai alguse juba Anu lapsepõlves. Anu isa valmistas rahvakunstimeistrite koon-disele UKU vaskehteid, esimesed ema õmmeldud Muhu rahvarõivad sai Anu kuueaastaselt ja need on tal tänaseni alles. Veerand sajandit pidas Anu käsitööõpetaja ametit ja koolitundides ei saa eesti käsitööst ka mööda minna. Tõsisema tõuke Anu tegevusele andis päranditehnoloogia magistriõpe Viljandi Kultuuriakadeemias, mille ta lõpetas 2013. aastal.

Anu väärtustab ja armastab vanu asju,

on seda alati teinud. Vabalt võib talle sünnipäevaks kinkida saja-aastased, augulised ja kulunud, kuid ülivärvilised Muhu kapetad või Tusti Käspri Timofei Saksakulmu igivanad kindad. Ta rõõmustab saadud kingi üle igal juhul. Anu on uudishimulik ja oma tegemistes väga põhjalik. Ta võib näiteks tunde arvuti taga veeta mõnd Johannes Pääsukese tehtud fotot uurides, iga detaili suurendades ja vana aja eluolu puudutavatele küsimustele vastuseid otsides.

Tema eriline kirg on Eesti silmuskudumine, eelkõige kudumise tehnoloogia. Isegi Viljandi Kultuuriakadeemia magistratöö kirjutab ta sokikandadest, uurides selle tarbeks läbi peaaegu kõik Eesti muuseumides leiduvad sukad ja sokid. Täna on need uuringud ja veel paljud muudki kudumisteemalised avastused leidnud koha Anu kirjutatud raamatutes. Ma arvan, et see teebki temast pärandihoidja. Vanade esemete uurimisel avastatud nipid, võtted, must-rid ja tehnoloogiad on raamatute kaudu kättesaadavad kõigile.

Ma imetlen Anu mitmekülgsust ja tohutut töövõimet. Üsna pingelise toimetaja- ja koolitajatöö kõrvalt kirjutab ta muhedat blogi (koekiri.blogspot.com), õmbleb ägedaid riideid, pildistab, kasvatab erilisi maitsetaimi ja on iga kell valmis oma seitsme lapselapsega midagi põnevat ette võtma. Kui Saara kirjastuses on pildistamise päev ja modellil pole midagi selga panna, siis kaob Anu õmb-lustuppa ja väljub poole tunni pärast sealt kleidiga.

Anneli Kenk

Saara Kirjastus

Meelis Kihulane

20. sajandil tegi Ants Viires ära hindamatu töö traditsioonilise eesti puukäsitöö kogumisel ja talletamisel. 21. sajandi esimesel poolel jätkab Meelis Kihulane Ants Viirese talletatud rahvuslikule pärandile toetudes eesti rahvusliku

puukäsitöö õpetamist, tutvustamist ja levitamist, et meie rahvaste puukäsitöö elaks ja areneks praegu ja tulevikus.

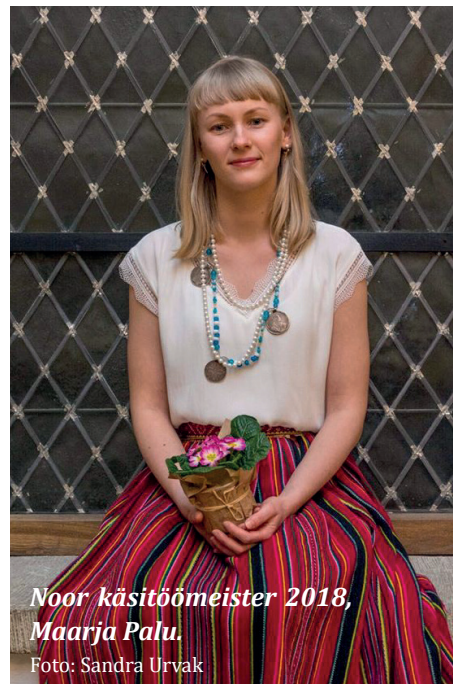
Meelis Kihulane on Eesti pärandkultuuri maastikul tegutsejate hulgas ainulaadne. Õpetaja, Otsija, Katsetaja, Looja ... Meie maarahva puutöö tegijana, õpetajana ja eestkõnelejana kannab Meelis edasi sadade aastate pikkust käeliste oskuste, looduslähedaste teadmiste ja leidlikkuse tervikut.

Meelise isikus on kokku saanud aus puutöömees, järjekindel teadlane, paindlik õpetaja ja loominguliselt särav kunstnik. Selline kombinatsioon on erakordne ja imeline. Meelise pühendumus, järjekindlus ja avatus muudab ta meie ilmaruumis veelgi erilisemaks.

Margus Rebane

meister

Lisaks traditsioonilistele **pärandihoidja** tiitlitele jagati sel aastal esmakordselt ka **noore käsitöömeistri** tunnustust. ERKLi juhatus otsuse kohaselt pälvis selle Maarja Palu, kes õpib TÜ Viljandi Kultuuriakadeemias 2. kursusel päranditehnoloogia õppekava rahvusliku metallitöö erialal.

Noor käsitöömeister 2018, Maarja Palu.

Foto: Sandra Urvak

Maarja on pärit Kihnu saarelt. Juba Kihnu koolis õppides huvitas teda kohalik kultuuripärand, ta tegeles koduloo uurimisega ning kihnlastele iseloomulikult kohalike traditsioone järgiva käsitöö ja rahvakultuuriga. Sisseastumisessees iseloomustas Maarja ennast kui rikka Kihnu naese tütart, sest tema ema riidekirstus on mitukümmend kõrti, põlleriideid ja pearätikuid. Tema huvi käsitööpärandi vastu ning tahe ise oma kätega midagi teadlikult ära teha on

saanud alguse lapsepõlvkodus, loomulikult elukeskkonnast.

Maarja on enne rahvusliku metallitöö erialal õppima asumist lõpetanud Tartu Ülikoolis etnoloogia eriala. Tema soov jätkata metallitöö vallas oli ühest küljest tahe end ületada ja proovile panna – eks metallitöö tundub sellega lähemalt mitte kokku puutunud inimestele keeruline ja füüsiliselt raske, samal ajal aga paelus teda võimalus uurida ja mõista Kihnus töötanud kullassepa Peeter Rooslaiu

pärandit, imeilusaid ehteid ja tarbeesemeid. Oma esimeste uurimistööde raames ongi Maarja juba alustanud just selle meistri pärandi uurimise ja süstematiseerimisega.

Pärandihoidjad 2018.

Vasakult Anu Pink, Meelis Kihulane, Õnne Uus.

Foto: Sandra Urvak

Käsitööliit tähistas 90 aasta juubelit piduliku vastuvõtu ja uhke moeetendusega

9. veebruaril tähistas Eesti Rahvakunsti ja Käsitöö Liit Tallinnas Mustpeade majas 90 aasta möödumist seltsi loomisest. 1929. aastal Eesti Kodutööstuse Edendamise Keskseltsi nime all loodud liidu peamine siht oli „kodukäsitöö edendamine, valmistamise organiseerimine, oskuste tõstmine, mõtte õhutamise ja selle kasulikkuse selgitamine laiematele kihtidele“. Teise maailmasõja ajal seltsi tegevus katkes ja liit loodi taas 1992. aastal. Tänapäevaks on käsitööliidul liikmed kõikides maakondades, olemas Põhjamaade Käsitööliidu ja Euroopa Käsitööliidu liikmed ning meie koostööpartnerid on suuremad muuseumid, käsitöö õpetavad koolid ja käsitöövaldkonna alaliidud.

Käsitööliidu ajaloost tegid juubelivastuvõtu esimeses pooles sisuka ja huvitava ülevaate liidu taasloomise eestvedaja ja pikaajaline juht Liivi Soova ning juhatuse esimees Liina Veskimägi-Ilste. Lisaks pärandihoidjate ning teiste traditsiooniliste tunnustuste ja tänukirjade jagamisele anti pikaajalise silmapaistva tegevuse eest liidu ülesehitamisel ja edasiarendamisel välja viis käsitööliidu hõbemärki. Need said Mirje Sims, Ingrid Kala, Mareli Rannap, Kärt Summatavet ja Urve Selberg.

Vastuvõtu piduliku osa lõpetas Eesti Moekunstnike Ühenduse etendus „Eestlane olla“. Selle korraldasid Anu Hint ja Anne Metsis. Moeetendust võiks iseloomustada sõnadega rahvuslik ja

kontrastne, traditsiooniline ja julge. Edukalt oli kokku sobitatud moodne ja rahvuslik, kasutatud oli nii rahvarõivaste juurde kuuluvaid detaile kui ka tänapäevast moeloomingut. Etendus sai laiemat kajastust ka meedias.

Vastuvõtule järgnes vabamas vormis õnnitluste- ja juturing hubases Olavi saalis klaverimuusika saatel.

Ajatusest

Meie eelmise aasta suursündmus oli meistritele ja ajatutele käsitöötehnikatele pühendatud näitus Tallinnas Katariina kirikus. Näitus Ajatus liikus omakorda edasi veel ka ERMi ja Võru Muuseumisse. Tänapäevaks on kõik ajatud meistriteosed liikunud tagasi oma tegijate juurde, kuid emotsioonid ja sügav puudutus meie hinges on püsiv.

Eesti Kultuurkapital tunnustas Ajatus näituse loomemeeskonda (Mae Kivilo, Kaarel Kuusk, Sandra Urvak ja

Kristina Rajando) Rahvakultuuri 2018 aastapreemiaga.

Möödunule tagasivaadates mõtisklesid Ajatus loomemeeskonna liikmed ka isekeskis: „Millal ja mis on ajatu? Kuidas tunne ära üle aja meid ikka kõnetavad kirjad, materjalid, värvid, rütmid? Süda tuksatab ja ühtäkki teame, mis on õige ja mida vajame. Avaneb meie esivanemate püha ajatu pärandi varamu. Seal on kõik, mida meie heaks on aastatuhandetega hoolega valitud, hoitud, sõelutud

ja parandatud nõnda, et meie üle aja tunneksime ära selle oma südames.

Ja me tohime sinna pöörduda alati, et küllastada oma meeled ja süda. Ja kuni suudame toimetada austuse, tänu ja hoolivusega, antakse meilegi külviõigus...“ /Kristina Rajando/

“Näituse „Ajatus“ tarvis tegin kokku 4107 fotot, millest vaid väike osa jõudis näituse kataloogi. Kõik see fotode hulk on minu meelest siiski väärtuslik materjal, mis kirjeldab meie käsitöömeistrite tegevust ja eluolu 2018. aastal.

Huvitav asjaolu antud näitusega tegelemise juures on see, et valdav osa meistritest, kes näitusel esindatud, elavad-tegutsevad kas maal või väikesemas asulas. Tahaksin panna südamele, et oma kätega tehtava töö väärtustamine aitab igas mõttes säilitada elu ka väljaspool linnaasumeid. Loodan väga, et uued põlvkonnad väärtustavad (palju enam) käsitööoskusi ning seda ainukordsust, mida käsitöö võimaldab. Loodan kogu südamest, et ükski nendest oskustest, mis „Ajatuse“ läbi eksponeeritud sai, ei kao kunagi, vaid areneb ja elab jõudsalt edasi, tuues rõõmu ja loominguilisust nii tegijale kui teistele!“ /Sandra Urvak/

Ajatus loomemeeskond

Foto: Madis Veltman, Delfi

ERMis toimunud muuseumipäev vaatas tagasi käsitööliidu eelloole

18. jaanuaril toimus Eesti Rahva Muuseumis ERKLi muuseumipäev. Fookuses oli Eesti Kodutööstuse Edendamise Keskseks ehk algse käsitööliidu ajalugu ja tegemised. Eraldi näitus oli ka ERMi arhiivides leiduvatest Eesti Kodutööstuse Keskseks esemetest. Osalejatele

anti kiire ülevaade käsitööliidu tegemistest ja uuendustest. Sündmuse ehedust rõhutas ERMi aatriumisse üles pandud näitus „Ajatus“.

Osalejate rohkuse tõttu planeerisime ürituse rõõmuga suuremasse saali. Osavõtjate tagasiside muuseumipäevale oli

väga positiivne, ettekanded olid sisukad ja huvitavad. Kõikidel oli aeg ja võimalus pärast ettekandeid soodsama hinnaga väisata ka ERMi näitusi.

Parim näitus ja maakonna tegu 2018

Eesti Käsitöö Maja Rahvakunstigaleriis toimus 2018. aastal peaaegu 20 näitust. Parima näituse otsustamisel toodi käsitööliidu juhatuse välja nii näitusel lennelnud linde kui ka rustikaalset metallitööd. Teiste hulgast kerkis aga esile Ülli Kondi ja Anu Randmaa korraldatud rahvarõivanäitus „Piduriided Pärnumaalt“. Näitusel keskenduti rahvarõivale kui pidulikule riietusele. Paikkonnana oli fookuses just Pärnumaa. Ülevaatlik, stiilipuhas ja läbimõeldud näitus joonistas väga hästi välja rahvarõiva ajaratta.

ERKLi juhatuse sõnastas paikkondade tegevusele suunatud tunnustuse sel aastal pisut ringi. Seekord otsustati tunnustada virtuaal-maakonnategu – 2018. aasta preemia pälvis Dagmar Sägäjärvi, kes veab tugevat ja hästi toimivat Facebooki gruppi „Rahvuslikud riided ja rahvariided“. Dagmari roll on

grupi algatamine, eestvedamine, info vahendamine, rahvarõiva kasutamise ja kandmise edendamine. Grupil on ligikaudu 4000 liiget, sh meistreid, asjaarmastajaid, uurijaid ja õppijaid. Grupis toimub sisutihe teemakohane arutus,

jagatakse nõu ja usaldusväärset infot. Dagmari panus grupi aktiivsuse hoidmisel on hindamatu ning grupi mõju meie rahvarõiva säilimisele ja autentseks kestmisele on oluline.

Parim näitus 2018,
Piduriided Pärnumaalt

Dagmar Sägäjärvi, Maakondadevaheline tegu 2018

XV Rahvarõiva õpitoad Tõstamaal 12.–14. juulil

- Iga õpitoa maht on 15 akadeemilist tundi, lisandub indigoga värvimise laagerdumise etapi õppekäik.
- Osalustasu ühele osalejale on 85 eurot.
- Õpitubasid juhendavad Merli Mänd, Silja Nõu ja Liis Luhamaa.
- Õppida saab ehedat tikandit, õmblust ja algmaterjalide värvimist.

Liis Luhamaa on aastaid tuntud kui loodusvärvidega värvija. Kuna aga rahvarõivad sisaldavad ka sünteetiliste värvidega värvimist, siis on ta oma amplituud laiendanud – Liis on läbi ja lõhki värviinimine. Oma sünteetiliste värvide õpitoas õpetab ta värvikatsetuste tarvis väga väikeseid lõngakoguseid värvima

ja värviretsepti profi moodi täpselt üles kirjutama. Liis on asunud õppima TÜ Viljandi Kultuuriakadeemiasse, kus tema magistritöö käsitleb maailmas tuntud ikati tehnikat, mida meil teatakse neolõngade nime all. Meie õpitubade ajaks on ta just naasnud Jaapanist ikati kursuselt ja jagab meiega huvitavaid kogemusi.

Merli Mänd on osav õmbleja, samuti TÜ Viljandi Kultuuriakadeemia õpilane. Juba kolmandat aastat on tema juhendamisel kavas sitsjakkide õmblemine – need töötoad on jätkuvalt väga populaarsed. Varasematel aastatel valmistatud jakke kohtab aeg-ajalt mõne õnneliku omaniku seljas, sest need sobivad väga hästi ka tavariietuse juurde.

Silja Nõu on rahvarõiva tikandeid tikkinud ja õpetanud nüüdseks juba aastakümneid. Temalt on palju õppida igasuguseid meistrinippe. Seekord on teemaks Muhu pättide tegemine. Tekstiilist pätte on teada mujaltki, aga eriti uhkeks on see traditsioon kujunenud Muhu saarel. Silja ise on samuti Muhust pärit.

Teeme siis endale jalanõud! Töötoas jõuab teha ka lihtsama tikandi. Kaasa võib võtta meelepärase kanga või triibuseeliku kanga ja sellest sussid teha. Ehk on kellelgi pätitõugu pooleli jäänud ja toorikud ootavad sussideks vormimist? Kõik mõtted on toredad!

Kontakt anu@folkart.ee

Rahvarõivaste tuulutamine toimus Tallinnas taas Tornide väljakul

Tornide väljakul Tallinna vanalinnas tuulutasime rahvarõivaid taas 2. juunil.

Üritus toimus koos Vanalinna Päevade ja Baltica folkloorifestivaliga. Tutvustati Eesti paikkondade rahvarõivaid, samuti viimase aasta jooksul valminud uusi komplekte rahvarõivakoolidest. Oma mitmekesistes rõivastes laulsid, tantsisid ja mängisid noored folkloorirühmast Leesikad.

Oodatud olid nii rahvarõivakandjad kui ka -huvilised. Kõigil kohaletulnuil oli võimalik tutvustada oma rahvarõivaid või rääkida nende saamisluugu. Kohal oli päevapiltnik, kes kogu ilu üles võttis. Meister Silja Nõu jagas infot rõivaste valmistamise ja hooldamise kohta. Eksperdilt sai küsida hinnangut oma rõivakomplektile, õpetusi ja soovitusi kandmise kohta. Järjekord venis kohati

väga pikaks. Nii suure huvi üle oli vaid rõõm.

Rahvarõivakirbukul oli taaskord võimalus osta-vahetada-müüa kõike rahvarõivaga seonduvat materjalidest ja töövahenditest kuni täiskomplektideni.

Järjekorras juba viies rahvarõivaste tuulutamine kujunes lõbusaks ja aktiivseks ettevõtmiseks. Sooja tunde tekitas külaliste ja huviliste rohkus.

Rahvarõivakursused on endiselt tegusad

2019. aasta kevadel, 13.–18. mail, toimus Allikamaja koolituskeskuses avatud uste ürituse raames mitu kursust: nõeltehnika algajatele, helmekeede valmistamine, traadist mininuku meisterdamine. Toimus ka infotund sügisel alustava rahvarõivakoolituse „Särgist sõbani“ grupi liikmetele.

Käesoleval kevadel lõpetas 2017. aastal alustanud „Särgist sõbani“ rahvarõivakoolituse rühm. Lõpetas 19 kursustlast, kes valmistasid kahe aasta vältel naise või mehe rahvarõiva komplekti.

Tekiklubi hooaja lõpetamise puhul

sõideti liikmetega 8. juunil Muhumaale, kus külastati Koguva Muuseumi, meister Sirje Tüüri käsitöötalu, maitsti kohalikku toitu ning tutvuti kohalike kauplejatega.

Toimunud kursustest väärivad esiletõstmist pitskleidi kudumise kursus, mille juhendaja oli Siiri Reimann. Sõba-, suurräti- või vaipseeliku kanga kudumist, samuti triibu- või ruuduseeliku kanga kudumist juhendas Maret Lehis. Jätkuvalt on palju osalejaid Lembe Maria Sihvre juhendatud arhailise tikandi, algajate rahvusliku tikandi, Läänemaa tikandi ja vabatikandi kursustel. Rohkelt

osalejaid on tulnud ka vikeldamise meistriklassi kursustele, mida juhendab Anu Pink.

Ootame kõiki seniseid ja uusi huvilisi käsitööliidu kursustel osalema! Sügis toob palju uut ja põnevat!

Eeloleval suvel lõpetavad Tallinna, Raplamaa ja Laulasmaa rahvarõivakoolid. Lõputööde esitlusi saab/sai näha 9. juunil Eesti Vabaõhumuuseumis, 10. augustil Harjumaa Muuseumis Keilas ning 24. augustil Raplamaal, koht täpsustub.

Rahvusvaheline konverents Oma-oskustest

Eesti Rahvakunsti ja Käsitöö Liidu ajatuse aastateema katab aastaid 2018–2019. Teeme kummarduse ajatutele käsitöötehnikatele ja meistritele. 2018. aasta suursündmus oli näitus „Ajatus“, 2019. aastal kutsume aga kokku rahvusvahelise konverentsi „Oma-oskused“. Konverents toimub samal ajal Mardilaadaga, s.o laupäeval 9. novembril Saku Suurhallis Tallinnas. Konverentsi osalejad teistest riikidest kogunevad pealinnas juba päev varem, 8. novembril, et koos pidada Euroopa Käsitöö Liidu tüüne aastakoosolek.

Ruumist sõltuvalt saab konverentsil (seminaril) osaleda kuni 60 küalist. Konverentsi ettekanded jagunevad plokkidesse: meistrid teevad paari kaupa

tunnipikkuse ettekande koos esitlusega. Iga esineja esitleb oma töid ja kogemusi küll üksi, kuid paari peale tõuseb esile nende ühisosa – materjal, paikkond või tehnika. Ajatuid, ajast aega meiega kaasas käinud viise, võtteid ja materjale esitlevad meistripaariid. Teiste seas näiteks Anu Pink, Liis Luhamaa, Kristina Rajando, Alliki Oidekivi. Erikülaline on Anna-Stina Svakko. Ta on Põhja-Rootsis elav saami rahvarõivameister, kes on oma alal saanud ka teaduskraadi. Ta on meisterdanud 207 komplekti saami rahvarõivaid ning kasutab samu mustreid, lõikeid ja vorme ka moodsas disainis. Tema pühendumus ja oskuslik pärandikasutus on väga kõnekas ja puudutab kõiki, kes temaga kohtuvad.

Sel kevadel said kaks uut meistrit Tunnustatud Eesti Käsitöö märgi

Keiu Kullas sai Tunnustatud Eesti Käsitöö märgi 18.–19. sajandi hõbeehtetele, mis kujunesid välja koos rahvarõivastega. Keiu Kullas on ehtemeister, kelle hõbeehted tuginevad meie muuseumiesemetele. Keiu järgib oma töös kihelkondlikke eripärasid ning teeb muuseumiehetest nii koopiaid kui ka ainelist edasiarendust.

Riina Tomberg ning ettevõtte Ruut ja Triip OÜ said märgi tikitud kudumitele. Eelnevalt olid nad juba tunnustatud rahvuslike rõivaste sarjaga „Varjud ja värvid“. Riina Tomberg valmistab silmkoelisi esemeid ja ehib neid rahvuslike mustritega. Riina tegeleb aktiivselt ka meie pärandi edasikandmisega kursustel ja õppejõuna TÜ Viljandi Kultuuriakadeemias.

Kiri-koti heategevusaktsioon jõudis lõpule

2018. aasta sügisel kuulutasime koostöös Tartu Ülikooli Kliinikumi Lastefondiga välja ühistegevuse aktsiooni

eesmärgiga valmistada kiri-kotte. Kiri-kott on kindla suurusega pisike kotike, mille materjali ja valmistamise tehnika sai iga meister ise valida. Oluline oli koti kaunistuses või mustris edasi anda mõnda sõnumit ehk kirja. Heategevusmüügi eesmärgil saabus meile pea poolsada kotti. Aktiivne müük toimus Mardilaadal ja jätkus käsitööliidu kaudu ka pärast seda.

Heategevusmüügiga teenisime kokku 412,57 eurot, mille käsitööliit andis edasi Tartu Ülikooli Kliinikumi Lastefondile arendavaid teraapiaid vajavate laste heaks. Suur tänu kõikidele meistritele ja kiri-koti ostjatele, et aitasite head teha!

Konkurss „Rõõm käsitööst 2“

Teist korda toimus LooTöö projekti jätkuna konkurss „Rõõm käsitööst 2“. Ka sel korral oli eesmärk leida uusi loometööle kutsuvaid ja Eesti käsitööst inspireeritud käsitöökomplekte, mis aitaksid huvilistel etteantud materjalide ja juhendiga eseseisvalt või juhendaja abiga lõpuni valmistada. Laekus arvukalt ja väga erinevaid töid, mille seast oli komisjonil keeruline valikut teha. Pree-miaid jagati eesmärgiga luua eeldusi uudsete ja vahvate käsitöötoodete arendusele ja müügile.

I koht

VÄRVISHOKK – autor Kristel Põldma

TIKIISE – autorid Viljandi Kultuuriakadeemia 3. kursuse tudengid Ed Kivisild, Birgit Pere, Evelin Siiman, Marika Tali, Lilia Murs

II koht

PAELAPLAAT – autor Monika Hint
PULMAKROON, Jõelähtme khk – autor Urmas Veersalu

III koht

SETO KAADSAD – autor Kairi Orav
KERAST KANGAKS – autorid Kati Kuusemets, Kersti Nõmme, Kaili Raamat
MEELESPEARAAMAT – autor Marika Sepp

Äramärkimised

VURR – Monika Hint
ILPUDEST ILUTUTID – Mari Lepik, Jaanika Tiitson
PIDUPAUN – Kristel Põldma
TRIPS – Pihla Leena Põldma
KALTSUNUKK – Ulve Kangro

Pitsu konkursi näitus
Foto: Sille Noor

Üle-eestiline Pitsu konkurs pälvis palju huvi, jätkame kodalukkude teemadel Eesti Rahva Muuseumis

Puukäsitöö võistlused on ellu kutsunud eesmärgiga taaselustada ja populariseerida rahvapäraseid puutööoskusi. Soovime, et inimesed ka tänapäeva kiire elutempo juures leiaksid aega esisade traditsioonilisi käsitööriistu kasutada. Üle-eestilisi puukäsitöö konkursse korraldab Tuhala Ajaloo- ja Kunstikamber MTÜ. Auhinnafondi eest hoolitseb Eesti Kultuurkapital.

Üks varasemate konkursside žüriiliikmetest Andres Veel tegi Hiiumaal mõne aasta eest huvilistele pitsude valmistamise õpitoa. See andis idee seekordse võistluse teemaks – Pitsu.

Võistlus toimus kahes kategoorias – õpilased ja täiskasvanud. Osales kokku 28 tööd üle Eesti. Täiskasvanute kategoorias jäi žürii otsusel ühtlaselt võrdse taseme tõttu esikoht välja andmata. Teine koht läks jagamisele, tööde autoriteks Indrek Merimaa ja Aron Lips. Kolmanda koha auhinna pälvis Vello Kaasen. Õpilaste kategoorias võitis peapreemia Indrek Noor Aegviidu koolist oma põõnadega pitsuga. Kuuldavasti valis võitja tehnoloogilisel eeskujuks oma vanaisa ammu tehtud pitsu, aga tulemus sai materjalivalikust lähtuvalt omanäoline, mitte vanaisa töö koopiat. Teise koha pälvis Maksim Kozlov Kiviõli Vene Koolist ning kolmanda Aleksandra Berker Kernu Põhikoolist. Õpilaste võidutööde juhendajad said rahaliselt premeeritud sihtotstarbelise annetusega puutööriistade soetamiseks. Kõik konkursil osalenud õpilased said hariduslikel eesmärkidel Tuhala Ajaloo- ja Kunstikambri poolt Eesti Ajaloomuuseumi kinkepiletid, millega on neil võimalus aasta jooksul ühe korra külastada kõiki nelja Eesti Ajaloomuuseumi haldusalasse kuuluvat muuseumi.

Tehtud pitsud lähevad selle aastanumbri sees toimuvale näitusetuurile Eesti eri piirkondadesse. Pärast näitustesarja lõppu annetatakse rahaliste preemiatega auhinnatud pitsud Hiiumaa Muuseumi. Kõik teised pitsud tagastatakse autoritele (kui pole kokku lepitud teisiti).

Järgmise aasta teema on ummik (ühetüvetünn). Mõõtude poolest võib see tünn olla ka sõrmejämmedune. Uue konkursi tingimused on veel väljatöötamisel.

Järgmise suure ettevõtmisena on MTÜ Tuhala Ajaloo- ja Kunstikamber kureerimas kodalukkude näitust Eesti Rahva Muuseumis. Kodalukud on raskusjõu toimel töötavad lahtised harkappseotised,

mille teadaolevalt valmistas iga talumes uue hoone ehituse valmimisel ise. Kodalukud on Eestis muinasajast alates kasutusel olnud igapäevaste tarbeesemetena talu aidaukse ees. Kauni ja omapärase arhitektoonilise siseehitusega kodalukud on nüüd igapäevakasutusest peaaegu täielikult kadunud.

Näitusel täiendavad üksteist muuseumikogudest toodud vanaaegsed kodalukud ja näituse autori Heidi Solo muistsest pärandist inspireeritud kodalukud. Tänapäeval leiavad kodalukud nüüdisaegse disaini võtmes lahendatuna koha modernses interjööris või traditsiooniliselt valmistatuna mõne ajastuhõngulise ukse ees.

Ekspositsiooni pärliks on kodalukk, mis on kogutud 1918. aastal Hiiumaalt ja paikneb tänapäeval alaliselt Lübecki muuseumi kogus. Näitus avatakse Eesti Rahva Muuseumis 25. septembril 2019 kell 16.00 ning jääb avatuks 26. jaanuarini 2020.

Põhjamaade Käsitööföderatsiooni aastakoosolek Islandil

4.–5. märtsil osalesid ERKLi juhatuse esimees Liina Veskimägi-Ilste ja arendusjuht Liis Burk Islandil kahepäevasel Põhjamaade Käsitööföderatsiooni aastakoosolekul. Lisaks Eestile olid kohale tulnud käsitöölitute esindajad Taanist, Norrast, Rootsist, Soomest, Islandilt ja Fääri saartelt. Iga riik tegi ettekande 2018. aastast ja andis ülevaate jooksva aasta tähtsamatest ettevõtmistest. Kohutumise üks suuremaid teemasid oli eelmisel aastal esimest korda üheskoos peetud Põhjamaade käsitööpäevad, nende õnnestumine ja kordamine. Räägiti ka noortele suunatud Youth Craft Campist, millest viimane toimus eelmisel aastal Taanis.

Koosolekul leppisime kokku, et Põhjamaade käsitööpäevade raames

keskendume sel aastal traditsioonilistele mustritele, täpsemalt kindamustritele. Iga riik valib välja ühe oma kultuurile omase, kuid siiski lihtsama kindamustri. Kõikide riikide mustrid ühendatakse ja Põhjamaade käsitööpäevade aktsiooni raames septembris levitatakse neid koos valmistamisõpetustega, korraldatakse ühiseid töötubasid ja soositakse teemakohaseid edasiarendusi. Youth Craft Campi laagrit otsustati korraldada üle kahe aasta, järgmine toimub 2020. aastal Rootsist. Oodatud on osalejaid ja õpetajaid kõikidest liikmesriikidest.

Lisaks otsustati uuendada Põhjamaade Käsitööföderatsiooni logo. Järgmisel aastal toimub föderatsiooni aastakoosolek Norras.

TÜ Viljandi Kultuuriakadeemia rahvusliku käsitöö osakonna üritused 2019

23.–25. aprillil korraldas TÜ Viljandi Kultuuriakadeemia rahvusliku käsitöö osakond **Noore Meistri Kooli**. Viljandis toimuv käsitöölaagris osales 19 käsitööhuvilist ja loomingulist noort vanuses 16–30 aastat.

* * *

TÜ Viljandi Kultuuriakadeemia **rahvusliku käsitöö osakonna avalik lõputööde kaitsmine** toimub 27.–30. mail Viljandis Vilma õppehoones. Täpsem teave osakonna kodulehel: kultuur.ut.ee/et/rahvuslik/sundmused.

* * *

Rahvusliku käsitöö osakonnal täitub sellel aastal 25. tegevusaasta. Selle tähistamiseks toimub 31. mail Viljandis Vilma õppehoones osakonna üliõpilaste, vilistlaste ning endiste ja praeguste töötajate kokkutulek. Algus juba kell 13.00!

* * *

Uute **üliõpilaste vastuvõtu katsed** pärandtehnoloogia õppekava rahvusliku ehituse ja metallitöö erialadele

nii päevases kui ka sessioonõppes toimuvad 9.–10. juulini. Dokumentide vastuvõtt 20. juunist 4. juulini.

* * *

Eesti käsitöö suvekool **Craft Camp** toimub sellel aastal 8.–14. juuli Viljandis. Registreerunud rahvusvahelisi osalejaid on juba üle 60. Vabadele kohtadele pakutakse ühe- ja kahepäevaseid koolitusi ka Eesti osalejatele.

Täpsem teave kursuste kohta osakonna kodulehel: kultuur.ut.ee/et/rahvuslik/taiendusope1.

* * *

Rahvusvahelise pärandtehnoloogia konverents Studying Traditional Crafts: Goals and Methods in Higher Education (Rahvusliku käsitöö uurimine: sihid ja meetodid kõrghariduses) toimub Viljandis 12.–13. novembril 2019.

Konverentsi koduleht on siin: sisu.ut.ee/craftconference2019. Ootame ettepanekuid konverentsi ettekannete kohta kuni 20. maini. Registreerimine algab 1. juunil.

Käsitööliidul on uusi liikmeid, tere tulemast!

Paikkondlikuks liikmeks Harjumaal astus Tuhala Ajaloo- ja Kunstikamber MTÜ, mille meeskonna moodustavad Margit Miller ja Heidi Solo. Kohalike üritustena korraldavad nad mitmesuguseid võistlusi ja õpitubasid nii õpilastele kui ka täiskasvanutele, üle-eestiliste üritustena laatasid, puutöökonkurssi ja näitusi.

Pärnumaal tegutsev IIDA Käsitöökool ja IIDA Kangakudumise Muuseum astus samuti paikkondlikuks liikmeks. Selle esindaja on Eva-Liisa Kriis. IIDA Kangakudumise Muuseumi (IKKM)

eesmärk on säilitada erilisi Eestist pärit kangastelgi, käsitsi kootud tekstiile ning kangakudumist ja käsitööd käsitlevaid raamatuid ja käsikirju.

Ida-Harjumaa esindajana on uus liige Lahemaa Pärimumskoda/MTÜ Isade Meel, esindaja Liis Burk. Lahemaa Pärimumskoda hoiab, viljeleb, edendab ja annab edasi meile omast kultuuripärandit läbi hoiaku, koolituste, sündmuste ja eluviiside.

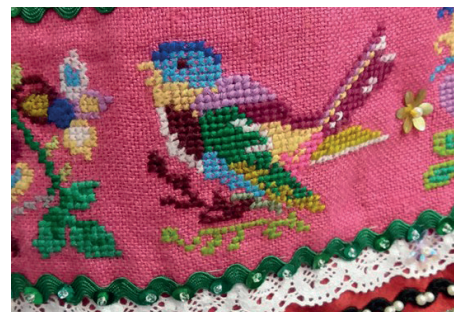
Näitused

13.03.–24.05.2019 on rahvusliku tekstiili eriala näitus „Kirjatud tekid“ Rakveres Rehbinderi maja galeriis (Tallinna tn 5). Näitusel on eksponeeritud kangakudumise õppeaines telgedel kootud villased koopiategid, mis on valminud traditsioonilisi tehnikaid, materjale ja töövahendeid kasutades. Lisainfo ja külastuse broneerimine telefonil 5393 0957 või e-maili aadressil kertu@svm.ee.

10.04.–09.06.2019 on rahvusliku metallitöö eriala üliõpilaste õppetööde näitus „Üits ravvatükk miu pihun“ Tartu Ülikooli muuseumis. Näitusel on eksponeeritud üliõpilaste valmistatud taiesed (ehted, sepised, tarbeesemed) erinevates tehnoloogiates ja materjalides. Kasutatud on mitmeid põnevate nimedega tehnoloogiaid näiteks valu, viilimine, taondamine, väänamine, kiviistutus, filigraan, mokumegane, galvanoplastika, emailimine ja punumine. Näitus on installeeritud ülikooli muuseumi ajaloolist lifti ümbritseva võre külge.

17.06.–29.07.2019 on Viljandi vanas veetornis eksponeeritud rahvusliku metallitöö eriala üliõpilaste koolitööd ning tänavuste värske lõpetajate töid. Näituse kontseptsioon seostub veetorni olemuse ja võimalustega. See on vaeviline pürgimine kõrgustesse, aga ka rippumine maa ja taeva vahel, mis on sobiv metafoor ka üliõpilaselu ja õpipoisist meistriks pürgimise pika teekonna kohta.

Alates juunist rändab mööda Eestit ringi käsitöö osakonna tegemisi tutvustav näitus „Pärandiluup“. Näitus tutvustab fotosuurenduste ja märksõnade kaudu erinevaid pärandtehnoloogilisi materjale või võtteid, mida kasutatakse ka tänapäeval.

Mentor- programmi avatud sündmused

Sel aastal toimub üle Eesti mitu avatud mentorkoolitust.

29. aprillil toimus Allikamaja koolituskeskuses Tallinnas Monika Hindi käsitööettevõtjatele suunatud mentorkoolitus „Etsy sissekolimine, seal müümine ja ellu jäämine“. Koolitus hõlmas põhilisi müügitõdesid, mida õpiti Etsy platvormi Koordikambri e-poe näitel.

* * *

17. mail toimub Tallinnas Allikamaja koolituskeskuses käsitööettevõtjatele suunatud Brit Mesipuu koolitus „Kuidas Facebook ja Instagram töötavad?“.

Koolituse käigus õpitakse tundma turundamisvõimalusi ja enda esitlemise põhimõtteid eri sotsiaalmeediakanalites.

* * *

8.–9. juunil on „Päritud väärtuste ööpäeva“ raames Setomaal toimumas Kärt Summataveti loeng meie ehetele salvestatud teabest – „Ehete vägi märkides ja nende tõlgendamine“. Kärt on Eesti üks tuntuim ja võimsaim ehtekunstnik ja pärimusetundja.

* * *

Pühapäeval, 11. augustil kell 11.30 toimub Uhti Kõrtsihoones Tartumaal emeriitprofessor Leo Rohlini loeng „Eesti keraamika ja keraamikud“. Leo Rohlin on Eesti keraamika klassik, kes on pühendanud kogu elu keraamikale. Teda on pärjatud paljude kõrgete autasudega. Loeng on kaheosaline ja oma tulekust palutakse anda teada hiljemalt 1. augustiks 2019 aadressil eva.krivonogova@gmail.com. Osalustasu on 5 eurot.

3D kultuurõhtutel sai seekord ise kaasa meisterdada

Aprillikuu oli tihe 3D kultuurõhtute poolest. Meistritest käisid end tutvustamas rookroonide tegija Urmas Veersalu, pitsikuduja Riho Toomra ning nukumester Tatyana Sigacheva. Kõigil kultuurõhtutel toimusid ka koos meistriga õpitoad.

9. aprillil võõrustas huvilisi oma galeriis rokihuviline pitsikuduja **Riho Toomra**. Huvi pitside kudumise vastu tekkis tal juba lapsena vanaema kõrval vaba aega veetes. Igavuse peletamiseks palus ta vanaemal end õpetada linikuid kuduma. Oskus pole elu jooksul kadunud ja huvi mustrite vastu on viinud sügavamate ajaloo uurimusteni.

Kõik osalejad said Riho huvitavast loost vahetult osa ning hiljem meistri juhendamisel ka ise pitsliniku kudumist alustada.

23.–24. aprillil rääkis oma lugu Peterburis elav nukumeister **Tatyana Sigacheva**.

Eesti juurtega naine tutvustas 3D kultuuri õhtutel Venemaa eri piirkondade traditsioonilisi tehnikaid ja lugusid, mis pärinevad Vene Etnograafiamuuseumi allikatest. Meistritubades said osalejad esimesel õhtul valmistada paberist volditud nuku, mille eeskujul saab lihtsasti valmistada ka tekstiilnuku. Teisel õhtul valmistati Novgorodi mängunukk. Osalejad olid väga rahul.

2. aprillil toimus 3D meistriklass, kus **Urmas Veersalu** rääkis oma senisest tööst ning tutvustas rookrooni ja selle valmistamise tehnoloogiat. Huvilised said ka ise roomaterjaliga tutvuda ja rookrooni valmistada. Sellest kõigest on aga edasi arenemas hoopis eriline ettevõtmine!

Nimelt hakkame meister Urmas Veersalu eestvedamisel käesoleva aasta Mardilaadal 7.–10. novembril Saku Suurhallis üheskoos meisterdama rookrooni. Eesmärk on püstitada uus **Guinnessi maailmarekord**. Suure aktsiooni ettevalmistus koosneb mitmest eelnevast üritusest.

Rekordivääriline rookroon on 14-kordne kaheksatahukas suurusega 2,3 × 2,3 m, kaaluga umbes 13,5 kg. Selle tegemiseks kulub 22 008 rookõrt, igaüks pikkusega 16 cm. Nõuetekohaselt peab olema rekordaktsioonil välishindaja, kelleks on nõus tulema Leedu rekordiomaniik Raimundas Rotkevicius. Kõikidele rookrooni töötoas osalejatele antakse kaasa ka infoleht, mis annab lühiülevaate rookroonide ajaloost ja tehnikast.

Valminud rookroon liigub hiljem Lihula Muuseumisse.

Käesoleva aasta sügisel on taas tulemas 3D meistriklassi õhtud loengu ja praktilise tööga. Täpsemat infot jälgi käsitööliidu kodulehelt.

ERKLi arengukava uuendamine jõudis lõpule

Kaua tehtud kaunikene! Käsitööliidu arengukava uuendamine on läbi käinud arvamusevoorudest ning saanud mitme töötoa ja mõttetalgute järel värske hingamise, kajastades liidu hetkeseisu ja

tulevikuplaane. Mai alguses kinnitas ERKLi juhatus uuendatud arengukava ja volikogu kinnituse järel saab arengukava avalikuks ka meie kodulehel.

Kogume pitsimustreid paikkondadest

2020. aastal võtab käsitööliit aasta-
teemaks meie uhked pitsid. Pitsiaasta
ettevalmistusi alustame juba nüüd pit-
sikogumise aktsiooniga. Palume meile
saata paikkondlike pitside näidiseid
koos mustrijoonise ja iga konkreetse
mustri (aja)looga. Pitsivalmistamise
tehnikale meil omapoolseid eelistusi ei
ole. Oluline on pitsi seotus konkreetse
paikkonnaga. Meile võib saata pitse, mis
on pikema ajaloolise taustaga või meistri
enda loodud. Oluline on järgida autori-
õiguste põhimõtteid.

Kogutud pitside pildid, lood ja must-
rijoonised koondame töövihikusse, mis
ilmub käesoleva aasta Mardilaadaks.
Lõpliku valiku töövihikus kajastatava-
test pitsidest teeb käsitööliidu juhatus.
Töövihiku esitlusel Mardilaadal kuulu-
tame välja ka pitsiaasta konkursi, mille
raames ootame pitsiteemalisi kodu- ja
tekstiiltooteid, mis peavad olema inspi-
reeritud töövihikus esitletud mustritest.

Pitsipilte ja mustrijooniseid koos
(aja)looga võib saata e-maili aadressil
liis@folkart.ee.

Saaremaa põimpilu pits

Foto: Mareli Rannap

Kedrafest 2019

Toimumise koht ja aeg: 11. august 2019 Uhti Valge kõrts, Tartumaa,
Kambja vald.

Potikedral treimise võistlusjuhend „Uhti kõrtsinõu 2019“ tiitlile.

TINGIMUSED

Iga osaleja saab soovitud koguses savi, et treida kraapen, mille mahutavus
pärast kõrgkuumuspõletust oleks pool toopi ehk 2 kortlit ehk $2 \times 0,3074$
liitrit (19. saj mahuühik). Mahutavus pool toopi tuleb nõu sees tähistada
joonega. Võib kasutada kaasavõetud abivahendeid (keraamiku töövahen-
deid, fööni, mõõdusirklit, kaalu jne), töö dekoreerimiseks angoobe. Aega
võistlustöö tegemiseks on täpselt 1,5 tundi; pärast seda lähevad tööd hin-
damisele. Võistlusülesande teostamisel tuleb arvestada, et mahutavuse pool
toopi peab nõu saavutama pärast õhukese läbipaistva glasuuriga kaetud
eseme kõrgkuumuspõletust. Võimalusel ja kokkuleppeliselt saab kasutada
kohapeal olevaid potiketrasid (2 tk). Võistlustööd jäävad korraldajatele ning
võetakse Uhti kõrtsis kasutusse.

HINDAMINE

Publikupreemia määratakse visuaalse vaatluse põhjal. Kõige rohkem
punkte ehk häali kogunud võistlustöö kuulutatakse võidutööks ning pär-
jatakse tiitliga „**Rahvakraapen 2019**“. Žürii hindab ja annab preemiad
välja kahes etapis:

I etapp – visuaalne vaatlus, mille käigus hinnatakse võistluspäeval:

- 1) mahutavust ehk millise nõu mahutavus pärast kõrgkuumuspõletust
võiks olla lähim mahutavusele pool toopi ehk 2 kortlit ehk $2 \times 0,3074$ liitrit.
Žüriil tuleb arvestada kahanemisprotsendiga;
- 2) funktsionaalsust. Selgitatakse välja kõige kõrtsilikum nõu, mis on
sobivaim Uhti Kõrtsis kasutamiseks;
- 3) loomingulisust (huvitav kuju, rahvusmuustrite kasutus jne).

II etapp – mahu mõõtmine pärast kõrgkuumuspõletust vedeliku sisse-
valamise teel 2019. aasta Mardilaadal.

Publiku ees valatakse pool toopi vett mõõdetavasse nõusse. Milline nõu
on kõige lähemal mahutavusele pool toopi (võib olla veidi alla või üle poole
toobi), on võitja.

Žüriisse kuuluvad Kambja valla ning ERKLi esindajad, keraamik.

AUHINNAD

Võistluspäeval antakse välja publikupreemia.

Žürii annab võistluspäeval välja järgmised preemiad:

- 1) preemia täpseima mahutavuse eest (visuaalse vaatluse põhjal). Pree-
miaga kaasneb rändkarikas, mis järgmisel aastal sama kategooria võidutööle
edasi antakse;
- 2) funktsionaalsuse preemia;
- 3) loomingulisuse preemia.

Peapreemia ja tiitel „**Uhti kõrtsinõu 2019**“ antakse välja pärast võidu-
tööde põletust 2019. aasta Mardilaadal. Võitja saab täpseima pooletõobise
mahutavusega kraapeni eest hõbedast kõrtsiraha ja 10 pakki savi.

Žüriil on õigus preemiaid ümber jagada või jätta välja andmata.

Lisainfo telefonil 5342 8659 või aadressil aili.palmile@gmail.com.

Aastateema 2019 – Ajatus

2. juuni - Rahvarõivaste tuulutamine, rahvarõivaste kirbukas.

Tornide väljak, kell 14.00–16.00.

28.–30. juuni - Rahvakunsti laat Raekoja platsil

11.–14. juuli - XX Keskaja Päevad Tallinna vanalinnas

20. september - Juhtide kool

11. oktoober - Ettevõtlushpäev

19. oktoober - IX Käsitöökojad Üle Maa

7.–10. november - XXIII Mardilaat Saku Suurhallis

8.–9. november - Rahvusvaheline konverents ja meistrikojad „Oma oskused“

Käsitööliidu ja meie üritused leiad kodulehelt

folkart.ee/sundmused

07.05.19 – 27.05.19 Muhu Käsitööselti Oad ja Eed ühishäitus “Muhu naine ootab lill”.

2017. aasta sügisel alustasid seltsi liikmed autentsete Muhunaise rahvarõivakomplektide valmistamisega Muhu Muuseumi museaalide eeskujul. Nii argi- kui ka piduriided kujutavad endast keerulist märkide süsteemi, viidates nii kandja perekonnaseisule kui ka eale. Näitusel on eksponeeritud “õitsvas eas” abielunaise rõivad: 17 naise põlle ja 17 naise tanu. Nagu sajandeid varem, peegeldavad rahvariided ka tänapäeval tegija ilumeelt ning meistri osavust. Eesti Käsitöömaja Rahvakunstigaleriis korraldatava näituse eesmärk on esitleda ja tutvustada kauneid Muhu rahvarõivaid väljaspool kodusaart, suurendada inimestes huvi ja julgust ka ise endale rahvarõivaid valmistada. Loomeprotsessi juhendasid Alliki Oidekivi ja Tiiu Tuust.

Näituse kuraator on Alliki Oidekivi.

28.05.19 – 17.06.19 Olustvere Teenindus- ja Maamajanduskooli käsitööerialade näitus “Olustvere olemised”.

Olemine muutub sisukaks läbi tegemise, mille eelduseks on huvi ja oskus ning julgus

oma ideid ellu viia. Praktilised oskused on muutunud järjest populaarsemaks, sest neis nähakse nii eneseteostuse kui ka toimetuleku võimalusi.

Tähistame näitusega Olustvere Teenindus- ja Maamajanduskooli tekstiileriala kümnendat sünnipäeva. Lisaks õpilaste töödele tutvustame käsitöövaldkonna õppimisvõimalusi masinkuduja, kangakuduja, tekstiilkäsitöö, keraamika või klaasipuhuja assistendi erialadel.

Kuraator Ingrid Uus.

18.06.19 – 08.07.19 Kango Tekstiilnäitus “Elu nagu muinasjutu” Vivika Sopp'i ja Nataliya Sukhorukovat'i isikunäitus.

Telgedel kootud kangast rõivad ja aksessuaarid. Inspiratsiooniks muinasjutud.

09.07.19 – 29.07.19 Ruut ja Triip näitus “punane! ilus värv”.

Näitusel esitatakse komplekt jätkab kollektsiooni “varjud ja värvid”, ühendades rahvarõivastest inspireeritud lõiked ja kaugele maadelt kogutud kangastest kaunistused. Läbi seekordse kollektsiooni kulgev punane värv rõhutab selle suve pidumeeleolu ja sära. Pärimeses on punane värv olnud, rõõmu,

elu ja pidulike sündmuste kajastajaks, seetõttu saigi sel korral punane värv valitud.

Riina Tomberg'i isikunäitus.

30.07.19 – 19.08.19 Kingime Eesti Vabariigile 100 rekonstrueeritud niplispitsi.

Meie eesmärgiks on kinkida Eesti Vabariigile sünnipäevaks 100 rekonstrueeritud niplispitsi. Eelkõige on kingitus mõeldud kõikidele rahvarõivaste ja vanade käsitöötehnikate austajatele. Muuseumites leidub tuhandeid rahvarõivaste osi, mille kaunistamiseks on niplispitsi kasutatud. Niplispitsi tehnikas valmistatud pitse on valmistatud üle Eesti kõikjal!

Osalejad: Niplajad üle Eesti!

20.08.19 – 09.09.19 Läti pärjad.

Aluksne kultuurikeskuse rahvakunstistuudio “Kalme” Lätis.

10.09.19 – 30.09.19 Virumaa Kunsti ja Käsitöö Seltsi näitus tähistamiseks 20. tegevusaastat “Prügikastist päästetud”.

Seekord päästame prügikastist tootmises tekkinud jääke.

Taaskasutus on moes, kuid hoopis vähem räägitakse nii väike- kui suurtootmise käigus tekkinud ribadest,

kildudest, tükkidest, ... – mis enamjaolt leiavad tee prügikasti.

Kuraator Kersti Loite, kujundaja Jule Käen-Torm.

01.10.19 – 21.10.19 Eesti vildimeistrite ühishäitus.

Kuraator Liina Veskimägi-lliste.

22.10.19 – 11.11.19 Saaremaa käsitööselti Kadakmari liikmete näitus “Merekarva”.

Näitus puudutab kõike, mis seotud ja inspireeritud merest.

Kadakmari liikmete valmistatud tooted on valminud kangastelgedel väga erinevatest materjalidest ja tehnoloogiates.

Vaatajad saavad tunnetada mere värve ja lõhnu, rannast pärit tekstuure, meeleolusid ja tunda end looduse meelevallas.

Näitusel üles astuvad saare naised on koos lõpetanud Kuressaare Ametikooli 5 taseme tekstiilkäsitöös ja panevad näitusesaali üles väga erinevaid tooteid: pleede, vaipu, patju, sõbasid, käterätte, kotte, sälle ja kardinaid.

Kuraator Mareli Rannap.

12.11.19 – 02.12.19 Lembe Maria Sihvre isikunäitus.

Viimaste aastate looming.

Eesti Rahvakunsti ja Käsitöö Liidu paikkondade seltsid ja ühendused, koostööpartnerid ning käsitöö teabepunktid

Harjumaa ja Tallinn

Rahvakultuurispetsialist Merike Hallik, 6150356, 53428822
merike.hallik@rahvakultuur.ee
Harjumaa ja Tallinna Keskseelts
Tiiu Jalakas, 5247284
tiiu.jalakas@gmail.com
Harjumaa Muuseum
Annika Tiko, 6782049,
annika.tiko@hmk.ee
Kose Kunsti ja Käsitöö Selts
Piret Aavik, 5078055,
piret.aavik@gmail.com
Tallinna Käsitöökeskus
Liina Veskimägi-Ilste
56674671
liina@folkart.ee
Rahvakunsti Klubi
juhatus@rahvakunstiklubi.ee
www.rahvakunstiklubi.ee
Eesti Käsitöö Maja
Katrin Lük, 6314076
katrin@folkart.ee
Tuhala Ajaloo- ja Kunstikamber OÜ
Margit Miller, 5330 0849,
ajalookamber@tuhala.ee
Lahemaa Pärimuskoda/
MTÜ Isade Meel
Liis Burk, 55959817
liis@parimuskoda.ee
Rahvarõiva nõuandekoda:
Harjumaa Muuseum
Annika Tiko, 6782049,
Annika.tiko@hmk.ee

Ida-Virumaa

Rahvakultuurispetsialist Erika Kollo
3321248, 5200943,
erika.kollo@rahvakultuur.ee
Narva Klubi Käsitöö
Olga Kublitskaja, 5531658,
olga.kublitskaja@gmail.com
Teabepunkt: Jõhvi Kultuuri- ja
Huvikeskus

Jõgevamaa

Rahvakultuurispetsialist Pille Tutt
7766395, 5211967,
pille.tutt@rahvakultuur.ee
Põltsamaa Käsitööselts
Anne Ütt, 55612312,
anneytt@hotmail.ee
FB PoltsamaaKasitooselts
Teabepunkt: Katre Meistrikoda
Katre Arula, 5513147,
katre.arula@gmail.com
www.katrearula.com

Järvamaa

Rahvakultuurispetsialist Külliki Aasa
5250850,
kyllicki.aasa@rahvakultuur.ee
MTÜ Kesk Eesti Käsitööselts
Imbi Karu, 56956639,
imbi.karu@mail.ee
Silvia Aarma, 5015975, silvia.
aarma@gmail.com

Läänemaa

Rahvakultuurispetsialist Marju Viitmaa
4725642, 5229831,
marju.viitmaa@rahvakultuur.ee

Haapsalu Käsitööselts
Mirje Sims, 5160445
info@haapsalusall.ee
www.haapsalusall.ee
Läänemaa Käsitöö Liit
Tiina Ojamäe, 56352591
laanemaakl@gmail.com
Teabepunkt: Haapsalu
Kutsehariduskeskus
Marju Heldema, 56158119,
6661747, marju@hkhk.edu.ee

Lääne-Virumaa

Rahvakultuurispetsialist Pilvi Lepiksoo, 53324118
pilvi.lepiksoo@rahvakultuur.ee
Virumaa Kunsti ja Käsitöö Selts
Kersti Loite, 5143795,
3241587, kerstiloite@hotmail.com
Jäneda Käsitöökeskus
Elo Kallas, 5065672, elo@janeda.ee
MTÜ Loometöö
Luule Nurga, 5287107,
luulekodu@gmail.com
www.rahvariided.eu
Teabepunkt ja rahvarõiva
nõuandekoda:
Virumaa Kunsti ja Käsitöö Selts
Kersti Loite, 3241587,
kerstiloite@hotmail.com
Rahvarõiva nõuandekoda: Jäneda
Muuseum
Luule Nurga, 5287107,
luulekodu@gmail.com
Rahvarõiva nõuandekoda:
Viru Käsitöö Salong
Kersti Loite, 3241587,
viru.kasitoo@mail.ee

Põlvamaa

Rahvakultuurispetsialist Kati Taal
7998943, 58022858, kati.taal@
rahvakultuur.ee
Põlva Käsitööklubi
Mare Põld, 53917587, marepold@
gmail.com
polvakasitooklubi.blogspot.com
Räpina Käsitöökeskus
Malle Avarmaa,
55602314, malle14@hotmail.ee
Teabepunkt: Ulve Kangro
Meistrikoda
Ulve Kangro, 5534051
ulvekangro@gmail.com

Pärnumaa

Rahvakultuurispetsialist Aire Koop
55536693,
aire.koop@rahvakultuur.ee
MTÜ Maarja-Magdaleena Gild
Liis Luhamaa, 53428318,
loodusvarvid@gmail.com
www.maarjamagdalenagild.ee
MTÜ Tõstamaa Käsitöökeskus
Anu Randmaa, 56682283,
anu@folkart.ee
Pärnu Pitsistuudio
Birgit Pere, 5076571,
birgit.pere@gmail.com
IIDA Käsitöökool,
IIDA Kangakudumise Muuseum
Eva-Liisa Kriis, 53467366,
iida@iida.ee

Rahvarõiva nõuandekoda:
Pärnu Muuseum
Ülli Kont, 4433265
ylli.kont@peranau.ee

Raplamaa

Rahvakultuurispetsialist Triinu
Ülemaante, 53852677
triinu.ylemaante@rahvakultuur.ee
Käsitööseltsing „Süstik“
Ivi Sark, 5128931,
ivi.sark@gmail.com

Setomaa

Kultuurinõunik Aare Hörn
56222348, aare@setomaa.ee
MTÜ Seto Käsitöö Kogo
Ingrit Kala, 56200057
ingrit@setomaa.ee
Sigre Andreson, 56280676,
sigre@setomaa.ee
MTÜ Värska Käsitööselts Kirävüü
Ingrit Kala, 5120659,
ingrit@setomaa.ee

Tartumaa

Rahvakultuurispetsialist Kati
Grauberg-Longhurst
57871177,
kati.grauberg@rahvakultuur.ee
Tartu Maanaiste Liit
Mall Türk, 5547099,
mall@vanemuine.ee
Urve Kaasik, 53412408,
urvekaasik@hotmail.ee
www.tartumaanaisteliit.ee
Tartu Käsitöö Klubi, Tiigi Seltsimaja
Tiina Konsen, 53059698, Tiina.
konsen@raad.tartu.ee
MTÜ TuleLoo
Kadri Tomasson, 5113806,
tulejaloo@gmail.com
Eesti Rahva Muuseum,
ERM Sõprade Selts
Virve Tuubel, 56204979,
virve.tuubel@gmail.com, virve.
tuubel@erm.ee

Valgamaa

Rahvakultuurispetsialist Eha Mandel,
53926891
eha.mandel@rahvakultuur.ee
Valgamaa Rahvakunsti ja Käsitöö
Keskseelts
Marge Tadolder, 56466720
margetadolder@gmail.com
Teabepunkt: Anni Butiik 56466720,
margetadolder@gmail.com

Viljandimaa

Rahvakultuurispetsialist Anneli
Kundla
51994991
anneli.kundla@rahvakultuur.ee
Viljandimaa Rahvakunstiühing
Leida Mägi, 5290617,
rahvakunst@hotmail.ee
www.vmrky.ee

Võrumaa

Rahvakultuurispetsialist Maie Pau
53465634,
maie.pau@rahvakultuur.ee

MTÜ Aila Näpustuudio
Aila Kikas, 7828048, 5079920
ailastuudio@gmail.com
Kreutzwaldi muuseumi käsitöötuba
Marika Sepp,
51928199, sepamari@gmail.com
MTÜ Näputüüselts
Karmen Luiga, 5083472,
karmenluiga@hotmail.ee
Marge Ojastu, 53932352,
margeojastu@gmail.com
MTÜ Vana-Võromaa Käsitüü
Vilve Oja, 5541999,
vilve.oja@gmail.com

Saared

Hiiumaa rahvakultuurispetsialist
Helle-Mare Kömmus
4632192, 5299429,
helle-mare.kommus@rahvakultuur.ee
Hiiumaa Käsitööselts
Nele Eller, 5166553,
nele.eller@gmail.com
Ain Jepišov, 5244785,
hiikusitoo@gmail.com
www.hiikusitoo.ee
Rahvarõiva nõuandekoda:
Hiiumaa Muuseum
Helgi Põllo, 5284401,
helgi.pollo@muuseum.hiiumaa.ee
Kihnu Käsitöö
Maie Aav, 58188094,
maie.aav@gmail.com
Muhu käsitööselts Oad ja Eed
Ülle Kuusk, 5177340,
yllekuusk@hotmail.ee,
oadeed@gmail.com
www.oadeed.ee
Saaremaa rahvakultuurispetsialist
Krista Lember
5129932,
krista.lember@rahvakultuur.ee
Saaremaa käsitööselts MTÜ
Kadakmari
Mareli Rannap, 5228817,
marelirannap@gmail.com
FB kadakmari.ee
Rahvarõiva nõuandekoda:
Saaremaa Muuseum
Mareli Rannap, 5228817,
marelirannap@gmail.com
Vormsi Käsitöö Selts
Kristina Rajando, 56616395,
kristina.rajando@gmail.com
Marju Tamm,
marjutamm@yahoo.com
bindbongen.blogspot.com
MTÜ Ruhnu Kultuuriait
Triinu Lamp,
triinu@seidlatuulik.ee

TOETAJALIHKMED

Käsitöö

Kodukäsitöö OÜ
Rahvuslik käsitöö
6314076
info@crafts.ee
www.crafts.ee

Viru Käsitöö Salong
Rahvuslik käsitöö
3241587
viru.kasitoo@mail.ee
www.aale.ee

Eesti Esindus OÜ
Eesti käsitöö, kauplused,
firmakingid
6404037
nils@sirelitalu.ee
www.eestiesindus.ee

Rahvarõivad ja rahvuslikud rõivad

Kodukäsitöö OÜ
Eesti Käsitöö Maja
Rahvuslik käsitöö
6314076
info@crafts.ee
www.crafts.ee

Viru Käsitöö Salong
Rahvuslik käsitöö
3241587
viru.kasitoo@mail.ee
www.aale.ee

Tekstiil

Elotroi OÜ
Villased ja linased tooted
5065672
elo@elotroi.ee
www.elotroi.ee

Kango Tekstiil OÜ
Kangastelgedel kootud
tekstiilid
5061023
kangotekstiil2005@hotmail.ee
www.kangotekstiil.ee

Liliina OÜ
Linased kodutekstiilid
5041420
liliina@liliina.ee
www.liliina.ee

Vestra EX OÜ
Linased tooted
5134587
vestraex@hotmail.ee
www.vestra.ee

Võrumaa Ukuharu
Naturaalsest linasest
käsitööesemed
7821949
5659111
ingridekker@hotmail.ee

Kadipuu OÜ
Sisustustekstiil
5111711
kadi@pajupuu.com
www.kadipuu.eu

OÜ Ribiniina
Gobeläänist tooted,
vildist kübarate
valmistamine
5155029
marje.vihula@hotmail.ee
www.ribiniina.ee

Linen4me
Linasest jm naturaalsest
materjalidest
sisustustekstiilid
55600233
info@linen4me.com
irina@linen4me.com
www.linen4me.com

OÜ Kohala
Lapitööd
56236402
jaanika@lapitekk.ee
www.lapitekk.ee
FB Kohala lapitekid
Instagram kohalaquilting

Beneri OÜ
Linasest kodutekstiilid
55522515
info@linenforyou.ee
www.linenforyou.ee

Kudumid

Lõnga-Liisu OÜ
Kudumid
5121214
ylle@longaliisu.ee
www.longaliisu.ee
FB LongaLiisu

Ruut ja Triip OÜ
Rahvuslikud kudumid
5111678
ruutjatriip@hotmail.ee
FB ruut ja triip

Marimirt OÜ
Silms- ja masinkudumid
4733460
marimirt@hotmail.ee

Valent OÜ
Silmskoes tooted
(käsi- ja masintöö)
5205001
ylle@valent.ee

MTÜ Töötuba Ratastel
Uus- ja taaskasutuse
töötoad. Töövahendiks
ringheegelnõel, erinevad
(käsitsi-)kudumise raamid.
5034990
triipkoodx@gmail.com
FB töötuba ratastel
www.ttratastel.ee

Villapai OÜ
Eesti maalamba villast
laste ja beebide kudumid
53462209
iti@villapai.ee
www.villapai.ee

Vill ja vilt

Folte OÜ
Vilditud tooted
56655513
riina.maitus@gmail.com
www.riinamaitus.ee

Vildiveski OÜ
Vilditud tooted
56674671
liina@feltmill.ee
FB FeltMill

Hilda Rütter FIE
Vilditud tooted
56660173
hilda.rytter@mail.ee
www.vildimeister.fie.ee

Marienwool OÜ
Vilt, vill, kudumid
5166763
marien.wool@gmail.com

Siid

Aita Rõemus
Siid
58500685
aitaroemus@gmail.com

Mänguasjad

Tiia Mets FIE
Keskaegsed nukud, kangast
ehded, kujundustööd ja
illustratsioonid
5520348
tiia@tsunft.com
www.tsunft.com

SchefferWood OÜ
Puidutööd, suveniirid
5058654
schefferwood@gmail.com
www.schefferwood.com
FB schefferwood

Pits

Hestia MTÜ
Niplispits
5089277
angelikanops@hotmail.com
FB niplispitsiklubi

Puit ja punutised

Henry Pahn FIE
Kadakuuust tooted
5076647
henry.pahn@mail.ee
haapsalukadakas.word-
press.com

Krista Liiv FIE
Looduslikust materja-
list (vitsad, oksad jm
dekoratiivesemed
5178968
kristaliiv@hotmail.ee

Liimeister OÜ
puutöö, lambakujulised
pingid ja lastekiiged
56645028
vellokaasen@gmail.com
www.kaasen.com

Rein Kiviorg FIE
Puidust mänguasjad
5205284

SchefferWood OÜ
Puidutööd, suveniirid
5058654
schefferwood@gmail.com
www.schefferwood.com
FB schefferwood

Keraamika, portselan

Roosid ja Okkad
Keraamika
53447638
keraamika@hedwig.ee
FB Hedwig Seaver
keraamika

Tallinna Kunstkeramika
Tehas OÜ
Käsitsi valmistatud keraa-
mikatooted alates 1720
54501777
estonian.ceramic@gmail.com
keraamikatehas.ee

Klaas

Hansaklaas OÜ
Vitraaž, klaas
5026053
hansaklaas@hotmail.com
FB hansaklaas

Mari-Liis Makus
Klaasdisain ja käsitööna
valminud klaashelmed
(Lampwork)
5100015
mari.makus@gmail.com
www.mariliismakus.com
FB Mari-Liis Makus Glass
Design

Sepis ja metall

J.T.Casta OÜ
Valutehnikas metallmeened
ja väikeesemed
53439613
jtcasta@gmail.com

Estonian Design OÜ
Hõbeehded
55531600
info@estoniandesign.ee
www.estoniandesign.ee

Looduskosmeetika

Eviteh OÜ
Käsitsi valmistatud seep
56486514
5043407
info.eviteh@gmail.com

Käsitöö ehted

Katreen Flowers OÜ
Juveelehete imitatsioonid
foamiranist
5262000
katreen@katreen.ee
FB Katreen

KOOSTÖÖPARTNERID

MTÜ Rahvarõivas
rahvarõivad.folkart.ee
Anu Randmaa,
anu@folkart.ee
56682283

MTÜ Käsitöömaailm
Koolituste ja näituste
korraldamine
Kätli Saarkoppel-Kruuser
katli@folkart.ee
5187812

Rahvakultuuri Keskus

Tallinna Rahvaülikool

TÜ Viljandi
Kultuuriakadeemia

Tallinna Ülikool

Eesti Kunstiakadeemia

Eesti Käsitööõpetajate Selts
AITA

Eesti Tööõpetusõpetajate
Selts ETS

Eesti Folkloorinõukogu

Sihtasutus Kutsekoda

LIIKMELISUS

Käsitööliit on Vabariidus-
liidu, Eesti Folkloorinõu-
kogu, Väike- ja Keskmiste
Ettevõtete Assotsiatsiooni,
Euroopa Rahvakunsti- ja
Käsitööföderatsiooni ning
Põhjamaade Käsitööliidu
liige.

Eesti Rahvakunsti ja Käsitöö Liit
www.folkart.ee

üleskutse

Märka noort käsitöömeistrit

Käsitööliit loodi 1929. ja taastati 1992. aastal. Meil on kogemus teha edukat koostööd käsitöövaldkonnas ja soovime pöörata suuremat tähelepanu laste ja noorte kaasamisele meie ettevõtmistesse. Järgnevasse aastatesse on planeeritud mitmeid uusi algatusi noortele, mis tooksid käsitöövaldkonda värskust ja uusi ideid.

Projektiga "Märka noort käsitöömeistrit" soovime tunnustada ja toetada käsitöövaldkonnas tulemuslikult tegutsevaid lapsi ja noori. Kogume teavet laste ja noorte (kuni 26 eluaastat kaasaarvatud) käsitöömeistrite kohta, kes tegutsevad iseseisvalt, on silma paistnud huviringides või käsitöötundides.

Oluline

- huvi tegutseda iseseisvalt ja tulemuslikult käsitöövaldkonnas
- meisterlikkus traditsioonilises või uusloomingulises käsitöös
- loov lähenemine teemade leidmisel ja materjalide valikul
- oskus kasutada traditsioonilisi käsitöötehnikaid
- innovaatiliste tehniliste lahenduste leidmine
- tegutsemist toetavate lugude lisamine

Vabas vormis kirjutatud noore käsitöömeistri tutvustus palun saata info@folkart.ee või aadressil

Noor käsitöömeister

Eesti Rahvakunsti ja Käsitöö Liit

Pikk 22, Tallinn, 10133

Palume lisada meistri nimi, aadress ja võimalusel pilte tegutsemisest või töödest.

Kirju ootame kuni **30. septembrini 2019**. Saatjaks võib olla lapsevanem, õpetaja, sõber, tuttav või meister ise.

INFO: Eesti Rahvakunsti ja Käsitöö Liit. Tel 6 604 772, 5 187 812
E-post info@folkart.ee, www.folkart.ee

ERKL juhatus

Liina Veskimägi-Iliste
(juhatuse esimees), Liivi Soova,
Ave Matsin, Anu Randmaa,
Virve Tuubel, Lembe Maria
Sihvre, Kristina Rajando, Mareli
Rannap, Andres Rattasepp

ERKL töötajad

Kätli Saarkoppel-Kruuser,
tegevjuht
E-post: katli@folkart.ee
Liis Burk, arendusjuht,
e-post: liis@folkart.ee
Karin Vetsa, projektijuht,
e-post: karin@folkart.ee

Käsitöökeskused ja –müük Tallinnas

Eesti Käsitöö Maja
Pikk 22, Tallinn 10133
Rahvusliku käsitöö müük
Riina Tombergi rahvuslikud
kampsunid, Kango Tekstiil,
Lembe Nukutuba

Rahvakunstigalerii
Rahvakunstigalerii näitused
Kätli Saarkoppel-Kruuser,
e-post: katli@folkart.ee,
51 878 12

Allikamaja Käsitöö
Lühike Jalg 6a, Tallinn
Rahvusliku käsitöö müük

**Koolituskeskus, Rahvarõiva
Nõuandekoda**
Eesti Käsitöö Kodu
Vene 12, Tallinn
Rahvusliku käsitöö müük,
paikkondade käsitöökeskuste/
poodide ja märgi *Tunnustatud
Eesti Käsitöö esitlus*

**Eesti Rahvakunsti ja Käsitöö
Liit**
Pikk 22, Tallinn 10133
Kontor: Lühike jalg 6a, Tallinn
info@folkart.ee
660 4772, 51 878 12

Korrektor: Hille Saluäär
Kujundaja: Brigitta Vaikre